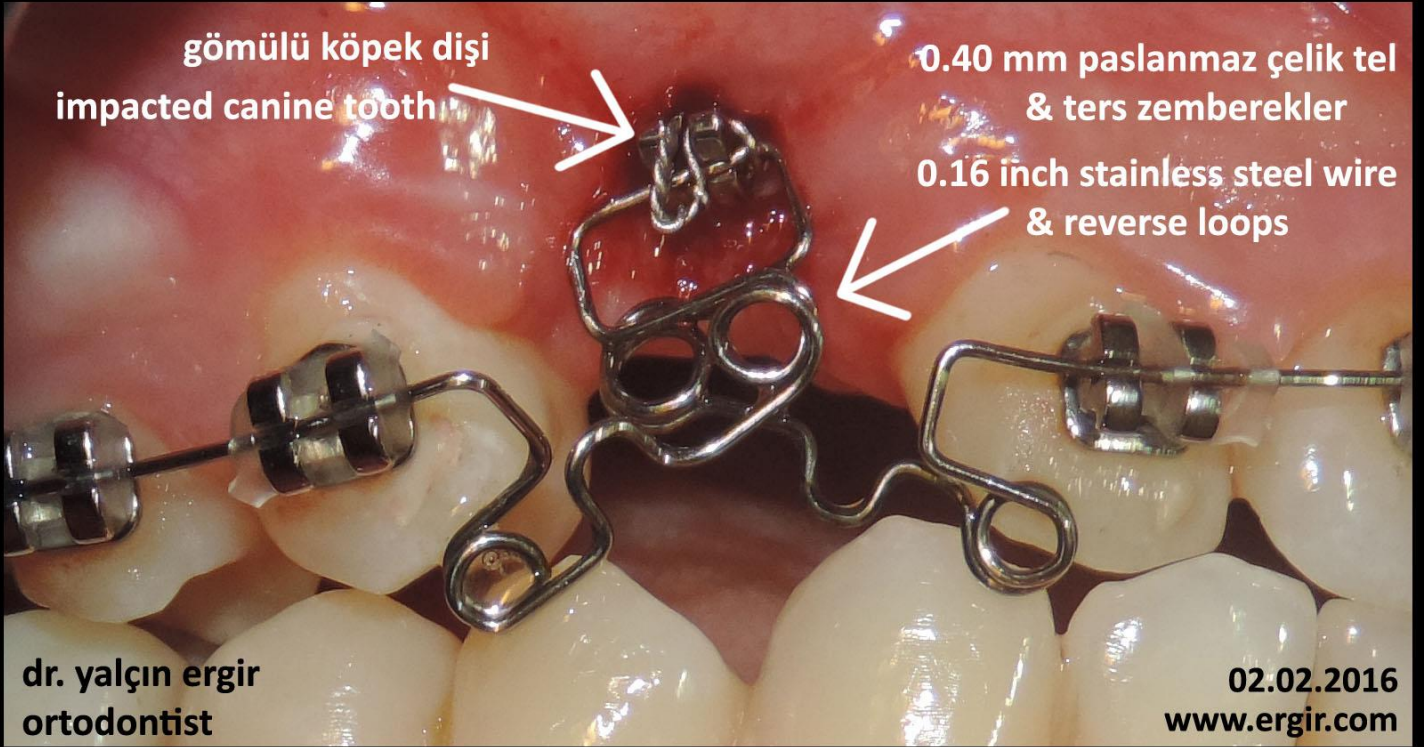

KURTARICI KAHRAMAN: TERS ZEMBEREKLER

RESCUING HERO: REVERSE LOOPS

Gömülü köpek dişlerinin ortodontik tedavilerinde; zembereksiz akıllı nikel-titanyum teller, arzulanan vektörlerde nazik ve sürekli kuvvet uygulamasında her zaman ideal olmayabilir. "Bazen" ters zembekli paslanmaz çelik tellerin kullanıldığı, eski ama el sanatı teknikler; ortodontik yolculuğun kurtarıcı kahramanı olabilir...

In orthodontic treatment of impacted canine teeth; loopless smart nickel-titanium wires, may not be ideal in applying gentle and continuous force at desired vectors. "Sometimes" oldie but handcrafted techniques, in which reverse looped stainless steel wires are used; may be the rescuing hero of the orthodontic journey...

dr. yalçın ergir - orthodontist

Modern Ortodonti Masalları: PRENSES KANİN ve KAHRAMAN ZEMBEREKLER...

Bilgi Notu: Öğrenciler ya da ilgililer için bir masaldır; bilimsel değerlendirme ekteki görsele eklenmiştir. Masalın moralinde; eski tekniklerin üstünlüğü değil - yeni teknik ve yüksek teknolojinin yetersiz kalabileceği durumlarda imdada yetişebilmesi işlenmektedir.

(İçerikteki Dental Terminoloji: MAKSİLLA= üst çene kemiği, KANİN= köpek dişi, MOLAR: azı dişi, PREMOLAR= küçük azı dişi, MANDİBULA= alt çene kemiği, İNSİZÖR= kesici diş, ALVEOL= dişin içinde bulunduğu kemik, GİNGİVA= Diş eti)
** ** *

Maksilla Sarayı'nın karanlıklarında güzeller güzeli bir prenses tutsakmış: Prenses Kanin

Kral 1. Molar, çok merhametsizmiş. Kızdırırlarsa tek harekette çiğneyiverir; dehlizden Mide Zindanı'na gönderirmiş.

Zalim Kral 1. Molar'ın içi çürük olduğundan, Prenses Kanin'in asaletini çok kıskanmış. O yüzden onu Maksilla Sarayı'nın içinde, kemikten bir odada, karanlıklar içinde gömülü bırakmış.

Prenses Kanin, hep onu kurtaracak bir kahraman arar; hıçkıra hıçkıra ağlarmış.

Saray protokolünde, Kral 1. Molar'dan sonra gelen, ama etliye, sütlüye karışmayan Prens 2. Premolar bile derinlerden gelen bu hıçkırıklara dayanamazmış.

Zalim Kral korkularıyla yaşarmış. Kendi minesine bile güvenmez; ona kıyıp, yerine zirkonyum zırhlar düşlermiş.

William Tell gibi bir kahramandan da ödü koparmış. Bir gün Tell'in gelmesinden, kendisini sarayın Alveol'ünden söküp atmasından ürkermiş.

PRENSES KANİN'İ KURTARMAK

Bir gün Maksilla Sarayı ile hemen karşısındaki Mandibula Sarayı'nın ahalisinde bir gıcırdama başlamış.

Birbirlerine kenetlenip, Çeşnicibaşı Dil'e söyletmişler:

- Prenses Kanin artık gömülü kalmasın; ait olduğu yere getirilsin! Biz ne İngiltere'den Robert Plant'ı, ne de Çin'den Im Plant'ı aramıza istiyoruz!...

Kamaşmış Zalim Kral; aklına hemen William Tell gelmiş ve bir taşla iki kuştan da kurtulmak için hemen plan yapmış:

- Teller yarışacak! Gömülü Kanin, çıkartabilene telli duvaklı gelin olacak; çıkartamayan tel kıtır kıtır kesilecek!!!

Saray ahalisinin nizamından sorumlu Ortodontist de duymuş fermanı ve kızmış yine zalim krala...

YARIŞMANIN 1. GÜNÜ

Yarışma 2 gün sürecekmiş. Titan Krallığı'ndan birbirinden fiyakalı Titanyum teller Maksilla'daymış. Hepsi yeni yetme, yerden bitme, yüksek teknoloji ürünü "Akıllı Teller"miş.

Belleklerinde belli bir form varmış, hep onu hatırlar, sıra dışına çıkanı hep o ezbere göre sıralarlarmış.

Görmemişlikleriyle birbirlerine hava atar; kibirle içlerindeki Nikel, Molibden ya da Kobalt oranlarını anlatırlarmış.

Sarayda çok eskilerden kalma bir de paslanmaz Çelik tel varmış. Daha Nikel Titanyum teller ortaya çıkmadan önce, bin bir emekle, Ortodontist'in büküm zemberekleriyle ahaliyi hizaya sokarmış. Yıllar içerisinde süper elastik hafızalı teller çıkınca, pabucu dama atılmış, kimse yüzüne bakmamış.

Titanyum teller onu görünce gülmüşler. Ona elastikiyetlerini, belleklerindeki önceden verilmiş forma dönüşlerini gösterip alay etmişler. Hatta; "konsantre olamadıklarını, orada durup göz zevklerini bozmamasını" söylemişler; en arkaya göndermişler Çelik teli.

Derken yarışma başlamış. Prenses Kanin'in gömülü olduğu bölgede, biraz kan da dökülerek saray duvarında bir pencere açılmış – açıldığı anda içeriden hiçkırık sesleri ortalığa yayılmış.

0,4 milimetre çapındaki Titanyum teller birer birer açılan pencereden Prenses Kanin'e ulaşmaya başlamışlar.

Ama bu kadar elastikiyetle ona tutunmaya çalışırken, bir yandan da "geniş bir yaylanma ile yatay yaklaşabildikleri" için Maksiller Saray'ın Gingiva duvarlarına da gömülüyorlar, onarımı zor tahribat yapıyorlarmış.

Gün bittiğinde; ortada açılmış bir pencere, çevre duvarlarda zedelenme ve derinde mahzun hiçkırıklar varmış.

O GECE

O gece uykusu kaçan Ortodontist, Maksilla'da dolaşıyormuş. Kapı girişindeki İnsizörlerle selamlaştıktan sonra, loş bir ışığın altında mahzun Çelik teli görmüş.

Çelik tel Ortodontist'e hiç görmediği, ama bir melodisi olan hiçkırıklarından sonra, Prenses Kanin'e duyduğu çaresiz aşkını anlatmış.

Onu gömülü olduğu kemikten nasıl çıkartabilmek istediğini, ama sınırlı elastikiyetinin buna asla izin vermeyeceğini de eklemiş.

- Seni büküp, zemberek yapsak? demiş Ortodontist. Öyle bükümler yapalım ki; en elastik sen ol, en "nokta hedef" sen ol.

Yaylan,
yaylan,
yaylan,
taaa, Prenses Kanin'e kadar yaylan –
hem kuvvetle çek; hem de başka hiçbir dokuya, duvara değme, zedeleme.

Ne Dudak Kapısı'na bat; ne de Gingiva Duvarı'na gömül.

Hatta aşağıya doğru büküp, TERS ZEMBEREKLER yapayım sana. Senin Prenses yükseklerde; yukarıya doğru bakan zembereklerle çatıyı da delme...

Loş sokak lambasında başlamış Ortodontist, cebindeki pens ile Çelik teli bükmeye. Bütükçe canı acısa da, Çelik tel razıymış aşkına kavuşma umuduyla.

Sabah ortalık aydınlığında, oya gibi işlendiğini görmüş Çelik tel; içinde bin bir kuvvet, bin bir vektör saklıymış.

Artık hedef yarışma alanıymış...

YARIŞMANIN 2. GÜNÜ

Dan-tel gibi ters zemberekleriyle alana geldiğinde, yukarıdaki hıçkırık seslerine, meydanda bir:
- "OOOOOooooo..." sesi karışmış.

Ezberci Titanyum teller, kendilerine asla verilemeyecek bükümleri gördüklerinde hasetlerinden çatır çatır çatlamış. Üzerlerindeki lazerle işaretlenmiş noktalar bile hayranlıklarını gizleyememiş.

Ters Zemberekler;
nazıkçe esnemiş, esnemiş esnemiş;
bükümler birbirine girmiş, ama yine de tek duvara değmemiş –
hiçbir yeri zedelememiş.

"Kanin çapı kadar dar bir yaylanma ile neredeyse noktasal yaklaşabildiği" için, incecik çelik bir kement atarak güzeller güzeli Prenses Kanin'in beline sımsıkı bağlanmış.

Beklenen kahramanı izlerlerken Titanyum teller hemen rüzgara göre tavır değiştirip:
- Sen zaten bizim en iyi dostumuzdun... diye alkışlamaya başlamış.

Bizim emektar tel; açılmış yaylarıyla – kollarıyla Prenses Kanin'i kucaklayıp, onu çok özleyen komşularının arasına taşımaya başlamış.

SONUNDA

Prenses Kanin telli duvaklı gömülü kemikten çıkartılıp yerine taşınsa da gün gelecek; ayrılık zamanı gelip çatacakmış.

Kahraman da olsa "artık tamam"mış;
bağlar çözülecek, sevenler ayrılacakmış.

Hayat yine akacak;
muazzam emek harcayanlar yine unutulacak –
yine akıllı mı akıllı, ama duygusuz teknoloji –
yaşamın her alanında egemen olacakmış...

dr. yalçın ergir – ortodonti uzmanı & öğrencisi
maksilla şubası 2016 <http://www.ergir.com/ortodonti.htm>
bülten sok., 21/1, kavaklıdere, ankara tel:(0312) 4278487

dushekimi@ergir.com

<http://www.ergir.com>